

(ข) การให้กู้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้าง คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างนั้นเป็นหุ้นส่วน

(ค) การให้กู้ยืมเงินแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างคู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างนั้นเป็นหุ้นส่วน จำพวกไม่จำกัดความรับผิด

(ง) การให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนที่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้าง คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างนั้นถือหุ้นรวมกันเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนนั้น

การให้กู้ยืมเงินตามวรรคหนึ่ง หมายความรวมถึงการค้ำประกันและการให้หลักประกันเกี่ยวกับเงินที่กู้ยืมด้วย

มาตรา 102 ห้ามให้บริษัทจ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดให้แก่กรรมการ เว้นแต่จ่ายเป็นค่าตอบแทนตามข้อบังคับของบริษัท

ในกรณีที่ข้อบังคับของบริษัทมิได้กำหนดไว้ การจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามต้องที่ประชุมผู้ถือหุ้นซึ่งประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม

มาตรา 103 กรรมการต้องรับผิดร่วมกันเพื่อความเสียหายใด ๆ อันเกิดขึ้นแก่บริษัทในกรณีดังต่อไปนี้

(1) การเรียกให้ผู้จองหุ้นชำระเงินค่าหุ้น หรือโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินให้แก่บริษัทโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา 50 หรือมาตรา 51

(2) การถอนเงินค่าหุ้นหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้รับชำระเป็นค่าหุ้นของบริษัทโดยฝ่าฝืนมาตรา 56

(3) การดำเนินการใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา 98

(4) การให้กู้ยืมเงินโดยฝ่าฝืนมาตรา 101

(5) การจ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดให้แก่กรรมการโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา 102

(6) การจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา 125 หรือการรับผิดตามมาตรา 128

(7) การไม่จัดทำหรือเก็บรักษาบัญชี ทะเบียน หรือเอกสารของบริษัทด้วยมาตรฐานบัญชีดังนี้

ในกรณีที่กิจกรรมตามวรรคหนึ่งได้กระทำไปโดยมติของที่ประชุมคณะกรรมการให้ถือว่ากรรมการทุกคนที่เข้าประชุมได้ให้ความเห็นชอบตามต้นนี้ เว้นแต่จะได้ทำการคัดค้านเป็นหนังสือยื่นต่อประธานในที่ประชุมในขณะนั้นแล้ว

กรรมการไม่ต้องรับผิดตาม (6) หากได้กระทำการโดยสุจริตและอาศัยหลักฐานหรือรายงานทางการเงินที่ประธานกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่การเงินของบริษัทหรือผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว และในการณ์ที่กรรมการต้องรับผิดเพื่อความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่บริษัทตาม (6) ให้มีสิทธิเรียกเงินปันผลส่วนที่เกินคืนจากผู้ถือหุ้นซึ่งได้รับไปโดยทราบว่าเป็นการจ่ายโดยฝ่าฝืนมาตรา 125 หรือการต้องรับผิดตามมาตรา 128 ด้วย

มาตรา 104 กรรมการต้องรับผิดร่วมกันเพื่อความเสียหายใด ๆ อันเกิดขึ้นแก่ผู้ถือหุ้น และบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับบริษัทในการณ์ดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้นด้วย

(1) การแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ หรือปอกปิดข้อความอันควรต้องแจ้งเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทในการเสนอขายหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัท

(2) การแสดงข้อความหรือลงรายการในเอกสารที่ยื่นต่อนายทะเบียน โดยข้อความหรือรายการนั้นเป็นเท็จ หรือไม่ตรงกับบัญชี ทะเบียน หรือเอกสารของบริษัท

(3) การจัดทำงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุน รายงานการประชุมผู้ถือหุ้น หรือรายงานการประชุมคณะกรรมการ อันเป็นเท็จ

มาตรา 105 กรรมการคนใดกระทำการใดที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติให้อำนาจอนุมัติหรือให้สัตยบันดับแล้ว แม้ต่อมาจะมีการเพิกถอนมตินั้น กรรมการคนนั้นไม่ต้องรับผิดในการกระทำนั้นต่อบริษัท ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าหนี้ของบริษัท

มาตรา 106 บริษัทด้วยจัดให้มีทะเบียนกรรมการ รายงานการประชุมคณะกรรมการ และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น และเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานใหญ่ของบริษัท แต่บริษัทจะมอบหมายให้บุคคลใดทำหน้าที่เก็บรักษาเอกสารและทะเบียนดังกล่าวแทนบริษัทไว้ ณ ที่ใด ซึ่งนายทะเบียนเห็นชอบก็ได้

ทะเบียนกรรมการนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(1) ชื่อ วันเดือนปีเกิด สัญชาติ และที่อยู่ของกรรมการ

(2) ชนิด มูลค่า เลขที่ใบหุ้น จำนวนหุ้น และเลขหมายหุ้นที่กรรมการแต่ละคนถือ

(3) วันเดือนปี ที่เป็นหรือขาดจากการเป็นกรรมการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการ และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นนั้น คณะกรรมการต้องจัดทำให้เสร็จภายในสิบสี่วันนับแต่วันประชุม

มาตรา 107 เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้ในหมวดนี้เป็นอย่างอื่น ความเกี่ยวพันระหว่างกรรมการกับบริษัท และบริษัทกับบุคคลภายนอก ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน

หมวด 7

การประชุมผู้ถือหุ้น

มาตรา 108 คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมสามัญประจำปีภายในสี่เดือนนับแต่วันสิ้นสุดของรอบปีบัญชีของบริษัท

การประชุมผู้ถือหุ้นคราวอื่นนอกจากคราบนี้ ให้เรียกว่าการประชุมวิสามัญ

มาตรา 109 คณะกรรมการจะเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเมื่อได้ก็ได้ สุดแต่จะเห็นสมควร

มาตรา 110 ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด หรือผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าห้าสิบห้าคน ซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะเข้าชื่อกันทำหนังสือขอให้คณะกรรมการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเมื่อได้ก็ได้ แต่ต้องระบุเหตุผลในการที่ขอให้เรียกประชุมไว้ให้ชัดเจนในหนังสือดังกล่าวด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันได้รับหนังสือจากผู้ถือหุ้น

มาตรา 111 ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ให้คณะกรรมการจัดทำเป็นหนังสือแนบประชุม ระบุสถานที่ วัน เวลา ระบุข้อมูลการประชุม และเรื่องที่จะเสนอต่อที่ประชุมพร้อมด้วยรายละเอียดตามสมควรโดยระบุให้ชัดเจนว่า เป็นเรื่องที่จะเสนอเพื่อทราบ เพื่ออนุมัติ หรือเพื่อพิจารณาแล้วแต่กรณี รวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าว และจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นและนายทะเบียนทราบไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม ทั้งนี้ให้โฆษณาคำบอกรักภานดประชุมในหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย

สถานที่ที่จะใช้เป็นที่ประชุมตามวรคหนึ่ง ต้องอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัท

มาตรา 112 ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมผู้ถือหุ้นแต่จะมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนก็ได้ ในการนี้ให้นำมาตรา 46 วรรคสอง วรรคสี่และวรคห้า และมาตรา 47 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 113 ในการประชุมผู้ถือหุ้น ต้องมีผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้น (ถ้ามี) มาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบห้าคนและต้องมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการนี้ที่ปรากฏว่าการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งใดเมื่อล่วงเวลา nad ไปแล้วถึงชั่วโมงหนึ่ง จำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาเข้าประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในวรคหนึ่ง หากว่า การประชุมผู้ถือหุ้นนั้นได้เรียกนัดเพราะผู้ถือหุ้นร้องขอตามมาตรา 110 การประชุมเป็นอัน

ระจับไป ถ้าการประชุมผู้ถือหุ้นนั้นมิใช่เป็นการเรียกประชุมเพื่อผู้ถือหุ้นร้องขอตามมาตรา 110 ให้นัดประชุมใหม่ และให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม ในการประชุมครั้งหลังนี้ถ้ามีผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นมาประชุมไม่น้อยกว่าสิบคน ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมได้

ความในมาตรานี้ มิให้นำมาใช้บังคับในการณ์ที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 114 ประธานกรรมการเป็นประธานของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ามีรองประธานกรรมการให้รองประธานกรรมการเป็นประธาน ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการ หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมเลือกผู้ถือหุ้นคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 115 ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเมื่อหน้าที่ควบคุมการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทว่าด้วยการประชุม ในกรณีต้องดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามลำดับระเบียบวาระที่กำหนดไว้ในหนังสือนัดประชุม เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติให้เปลี่ยนลำดับระเบียบวาระด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม

เมื่อที่ประชุมพิจารณาเสร็จตามวาระหนึ่งแล้ว ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะขอให้ที่ประชุมพิจารณาเรื่องอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในหนังสือนัดประชุมอีก ก็ได้

ในการณ์ที่ที่ประชุมพิจารณาเรื่องตามลำดับระเบียบวาระไม่เสร็จตามวาระหนึ่ง หรือพิจารณาเรื่องที่ผู้ถือหุ้นเสนอไม่เสร็จตามวาระสองแต่กรณ์ และจำเป็นต้องเลื่อนการพิจารณา ให้ที่ประชุมกำหนดสถานที่ วัน และเวลาที่ประชุมครั้งต่อไป และให้คณะกรรมการ ส่งหนังสือนัดประชุมระบุสถานที่ วัน เวลา และระเบียบวาระการประชุมไปยังผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุม ทั้งนี้ ให้โฆษณาคำนออกถ้วนด้วยประชุมในหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย

มาตรา 116 การส่งหนังสือนัดประชุมตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ ให้นำมาตรา 42 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 117 ภายใต้บังคับหมวดนี้ นิติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ให้ประกอบด้วยคะแนนเสียงดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีปกติ ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้าง

(2) ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้ง-

หมวดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(ก) การขายหรือโอนกิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่บุคคลอื่น

(ข) การซื้อหรือรับโอนกิจการของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนมาเป็นของบริษัท

(ค) การทำ แก้ไข หรือเลิกสัญญาเกี่ยวกับการให้เช่ากิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญ การมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าจัดการธุรกิจของบริษัท หรือการรวมกิจการกับบุคคลอื่นโดยมีวัตถุประสงค์จะแบ่งกำไรขาดทุนกัน

(3) ในกรณีที่บริษัทมีข้อบังคับกำหนดไว้ว่า นิติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นในเรื่องใดต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงเกินจำนวนที่กำหนดไว้ใน (1) หรือ (2) ก็ให้เป็นไปตามนั้น

มาตรา 118 ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งใด ถ้าได้มีการนัดประชุมหรือลงมติโดยไม่ปฏิบัติตาม หรือฝ่าฝืนข้อบังคับของบริษัท หรือบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งจะร้องขอให้ศาลมั่นใจก่อนมติในการประชุมครั้งนั้นก็ได้ แต่ต้องร้องขอต่อศาลภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ประชุมลงมติ

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามวรรคหนึ่งให้บริษัทแจ้งไปยังผู้ถือหุ้นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

หมวด 8 บัญชีและรายงาน

มาตรา 119 บริษัทด้วยจัดให้มีการทำและเก็บรักษาบัญชี ตลอดจนการสอบบัญชี ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 120 นอกจากการจัดทำบัญชีตามมาตรา 119 บริษัทด้วยจัดทำงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนอย่างน้อยครั้งหนึ่งในรอบสิบสองเดือน อันเป็นรอบปีบัญชีของบริษัทนั้น งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนต้องมีรายการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 121 ในกรณีที่บริษัทยังมิได้ชำระเงินค่าหุ้นเต็มจำนวนทุนที่จดทะเบียนไว้ บริษัทด้วยแสดงให้ชัดเจนว่ามีทุนและจำนวนหุ้นจดทะเบียนเท่าใด หุ้นที่ออกจำหน่ายและได้รับชำระแล้ว คิดเป็นเงินเท่าใดในเอกสารของบริษัทดังต่อไปนี้

- (1) งบดุล
- (2) เอกสารอื่นที่มีการแสดงฐานะการเงิน

มาตรา 122 คณะกรรมการต้องจัดให้มีการทำงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุน ณ วัน

สิ้นสุดของรอบปีบัญชีของบริษัท เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น ในการประชุมสามัญประจำปี เพื่อพิจารณาอนุมัติ

งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่จัดทำตามวาระหนึ่ง หรือจัดทำขึ้นในระหว่างรอบปีบัญชีเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อพิจารณาอนุมัติ คณะกรรมการต้องจัดให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนนั้นให้เสร็จก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น

มาตรา 123 คณะกรรมการต้องจัดส่งเอกสารดังต่อไปนี้ ให้ผู้ถือหุ้นพร้อมกับหนังสือนัดประชุมสามัญประจำปี

(1) สำเนางบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้ว ตามมาตรา 122 พร้อมทั้งรายงานการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

(2) เอกสารแสดงรายการตามมาตรา 124 (1) และ (2) (ถ้ามี)

(3) รายงานประจำปีของคณะกรรมการ

มาตรา 124 ในรายงานประจำปีของคณะกรรมการนั้น อย่างน้อยต้องปรากฏรายงานเกี่ยวกับ

(1) ชื่อ สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ประเภทธุรกิจ จำนวน และชนิดหุ้นทั้งหมดที่ออกจำหน่ายแล้วของบริษัท จำนวนและชนิดหุ้นที่บริษัทถืออยู่ในบริษัทในเครือ (ถ้ามี) ลักษณะของบริษัทที่จะเป็นบริษัทในเครือให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) ชื่อ สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ประเภทธุรกิจ จำนวนและชนิดหุ้นทั้งหมดที่ออกจำหน่ายแล้ว จำนวนและชนิดหุ้นของบริษัทอื่น หรือบริษัทเอกชนที่บริษัทถือหุ้นอยู่เป็นจำนวนตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้วของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนนั้น (ถ้ามี)

(3) สัญญาใด ๆ ที่บริษัททำขึ้นในระหว่างรอบปีบัญชี โดยมีกรรมการคนใดคนหนึ่ง มีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยทางอ้อม โดยระบุข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลักษณะของสัญญาซึ่งของคู่สัญญาและส่วนได้เสียของกรรมการในสัญญานั้น (ถ้ามี)

(4) ข้อตกลงใด ๆ ที่บริษัททำขึ้นในระหว่างรอบปีบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์จะให้กรรมการคนใดคนหนึ่งได้รับหุ้น หุ้นภัย หรือประโยชน์อย่างอื่นจากบริษัทหรือผู้อื่น โดยชี้แจงเหตุผลในการทำข้อตกลงนั้นพร้อมกับระบุชื่อกรรมการ ซึ่งเป็นผู้ได้รับหรือจะได้รับหุ้น หุ้นภัย หรือประโยชน์อย่างอื่นนั้น (ถ้ามี)

(5) หุ้นหรือหุ้นภัยที่กรรมการแต่ละคนมีอยู่ในบริษัทและบริษัทในเครือ โดยระบุจำนวนหุ้นทั้งหมดและที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในระหว่างรอบปีบัญชี (ถ้ามี) และ

(6) รายการอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 125 ห้ามมิให้แบ่งเงินบันผลจากเงินประชุมอื่นออกจากเงินกำไรในกรณีที่บริษัทยังมียอดขาดทุนสะสมอยู่ ห้ามมิให้แบ่งเงินบันผล

เงินบันผลนั้นให้แบ่งตามจำนวนหุ้น ๆ ละเท่า ๆ กัน เว้นแต่จะมีข้อบังคับกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุญาตจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการอาจจ่ายเงินบันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้เป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าบริษัทมีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้น

การจ่ายเงินบันผลนั้น ให้กระทำการภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการลงมติ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ถือหุ้นกับให้โฆษณาคำนองกล่าวการจ่ายเงินบันผลนั้นในหนังสือพิมพ์ด้วย

มาตรา 126 บริษัทต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของกำไรสุทธิประจำปี หักด้วยยอดเงินขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของทุนจดทะเบียน เว้นแต่บริษัทจะมีข้อบังคับหรือกฎหมายอื่นกำหนดให้ต้องมีทุนสำรองมากกว่านั้น

มาตรา 127 ในกรณีที่บริษัทยังจำหน่ายหุ้นไม่ครบตามจำนวนที่จดทะเบียนไว้หรือบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนแล้ว บริษัทจะจ่ายเงินบันผลทั้งหมดหรือบางส่วน โดยออกเป็นหุ้นสามัญใหม่ให้แก่ผู้ถือหุ้นโดยได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นก็ได้ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับมาตรา 15

มาตรา 128 ในกรณีที่บริษัทจ่ายเงินบันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา 125 มาตรา 126 หรือมาตรา 127 เป็นเหตุให้เจ้าหนี้ของบริษัทเสียเปรียบ เจ้าหนี้จะฟ้องผู้ถือหุ้นให้คืนเงินบันผลที่ได้รับไปแล้วก็ได้ โดยต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติแต่ผู้ถือหุ้นคนใดได้รับเงินบันผลไปแล้วโดยสุจริต จะบังคับให้คืนเงินมิได้

มาตรา 129 เมื่อได้รับอนุญาตจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว บริษัทจะโอนเงินสำรองอื่นที่มิใช่ทุนสำรองตามมาตรา 64 หรือมาตรา 126 เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทก็ได้

มาตรา 130 ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดจำนวนเงินค่าสอบบัญชีของบริษัททุกปี ในการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีจะแต่งตั้งผู้สอบบัญชีคนเดิมอีกก็ได้

มาตรา 131 ผู้สอบบัญชีต้องไม่เป็นกรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ดูแลรักษาแห่งหน้าที่ใด ๆ ของบริษัท

มาตรา 132 นอกจากการออกจำกัดำเนินตามวาระแล้ว ผู้สอบบัญชีพันจาก

คำแนะนำเมื่อ

- (1) ตาย
 - (2) ลาออก
 - (3) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 131
 - (4) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้ออกตามมาตรา 134
 - (5) ศาลเมื่อคำสั่งให้ออก

มาตรา 133 ถ้าคำตำแหน่งผู้สอนบัญชีว่างลงระหว่างปี ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อแต่งตั้งผู้สอนบัญชีภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ทราบถึงการที่ตำแหน่งผู้สอนบัญชีว่างลง

ในการณีที่คณะกรรมการยังมิได้นัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อแต่งตั้งผู้สอบบัญชีแทนใน
ตำแหน่งที่ว่างลง ผู้ถือหุ้นคนใดคนหนึ่งจะทำหนังสือขอให้คณะกรรมการนัดประชุมผู้ถือหุ้น
ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อแต่งตั้งผู้สอบบัญชีภาย
ในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากผู้ถือหุ้น

ជុំសុខបាយឱ្សាចិថី ដើរបានការពេះពេះតាំង តាមវរគមន៍ ហើយវរគមសង ឡើតែក្រសិន ឬមួយនៅ តាំងនេះ ដោយទៅវារាល់ ដើម្បីយុទ្ធសាស្ត្រ ជូនជូន នៅក្នុងបាយឱ្សាចិ។

มาตรา 134 ถ้าผู้สอบบัญชีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ คณะกรรมการจะจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งผู้อื่นเป็นผู้สอบบัญชีแทนก็ได้

ในการนี้ที่คณะกรรมการยังมิได้ปฏิบัติตามวาระคนนี้ ผู้ถือหุ้นซึ่งมีจำนวนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 110 จะเข้าชื่อกันทำหนังสือขอให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อพิจารณาแต่งตั้งผู้อื่นเป็นผู้สอบบัญชีแทนผู้สอบบัญชีดังกล่าวด้วยเหตุผลโดยละเอียด ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากผู้ถือหุ้น

ผู้สอบบัญชีมีสิทธิเข้าชี้แจงข้อเท็จจริง หรือจะทำคำชี้แจงเป็นหนังสือเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นก็ได้

ในการนี้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติให้ผู้สอบบัญชีออกจากตำแหน่ง ให้ที่ประชุมพิจารณาและลงมติแต่งตั้งผู้สอบบัญชีคนใหม่พร้อมทั้งกำหนดจำนวนเงินค่าสอบบัญชีของบริษัทด้วย และให้นำมาตรา 133 วรรคสาม มาใช้บังคับแก่ผู้สอบบัญชีคนใหม่โดยอนุโลม

มาตรา 135 ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบบัญชี เอกสารและหลักฐานอื่นใดที่เกี่ยวกับรายได้รายจ่าย ตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทได้ในระหว่างเวลาทำการของบริษัท

ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถกกรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้ดํารงตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ของบริษัท และตัวแทนของบริษัท รวมทั้งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของบริษัทได้

มาตรา 136 ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีตามกฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี

มาตรา 137 งบดุล บัญชีกำไรขาดทุน และรายงานของผู้สอบบัญชีของบริษัท ต้องทำเป็นภาษาไทย โดยดีดพิมพ์หรือตีพิมพ์

มาตรา 138 ผู้สอบบัญชีมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมในการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท ทุกครั้งที่มีการพิจารณางบดุล บัญชีกำไรขาดทุน และบัญหาเกี่ยวกับบัญชีของบริษัท เพื่อชี้แจงการตรวจสอบบัญชีต่อผู้ถือหุ้น และให้บริษัทจัดส่งรายงานและเอกสารของบริษัทที่ผู้ถือหุ้นจะพึงได้รับในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งนั้นแก่ผู้สอบบัญชีด้วย

มาตรา 139 ผู้ถือหุ้นมีสิทธิขอตรวจงบดุล บัญชีกำไรขาดทุน และรายงานของผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ทุกเวลาในระหว่างเวลาทำการของบริษัท และจะขอให้บริษัทส่งสำเนาเอกสารดังกล่าวพร้อมด้วยคำรับรองว่าถูกต้องก็ได้ ในกรณีบริษัทอาจเรียกค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัท

มาตรา 140 บริษัทดองจัดส่งรายงานประจำปีพร้อมกับสำเนางบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบและที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้อนุมัติแล้ว และสำเนารายงาน การประชุมผู้ถือหุ้นเฉพาะที่เกี่ยวกับการอนุมัติงบดุล การจัดสรรกำไรและการแบ่งเงินบันผล โดยมีผู้มีอำนาจลงนามแทนบริษัทลงลายมือชื่อรับรองว่าถูกต้องไปยังนายทะเบียน สำหรับงบดุลนี้นับบริษัทดองโฆษณาให้ประชาชนทราบทางหนังสือพิมพ์มีกำหนดเวลาอย่างน้อยหนึ่งวันด้วย ทั้งนี้ ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ

หมวด 9

การตรวจสอบ

มาตรา 141 ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด หรือผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด จะเข้าซื้อกันทำคำขอเป็นหนังสือให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ตรวจสอบเพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของบริษัท ตลอดจนตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดการได้

ในคำขอตามวรรคหนึ่ง ผู้ขอต้องระบุประเดิมที่จะให้ตรวจสอบโดยแจ้งชัด พร้อมกับแจ้งชื่อและสถานที่อยู่ของผู้ถือหุ้นคนหนึ่งเป็นตัวแทนด้วย

นายทะเบียนต้องมีคำสั่งแต่งตั้งหรือไม่แต่งตั้งผู้ตรวจสอบ และแจ้งคำสั่งนั้นเป็นหนังสือให้ตัวแทนผู้ถือหุ้นตามวาระຄสอบและบริษัททราบภายในสิบสี่วัน นับแต่วันได้รับคำขอตามวาระหนึ่ง

ในคำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ นายทะเบียนต้องระบุประเด็นที่จะให้ตรวจสอบโดยแจ้งชัด

ในการนี้ที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่แต่งตั้งผู้ตรวจสอบหรือไม่มีคำสั่งภายในการนั้นด เวลาตามวาระสาม หรือระบุประเด็นที่จะให้ตรวจสอบน้อยกว่าหรือแตกต่างไปจากคำขอผู้ถือหุ้นดังกล่าวคนใดคนหนึ่งจะขอให้ศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจสอบหรือระบุประเด็นที่จะให้ตรวจสอบเพิ่มเติม หรือแก้ไขประเด็น แล้วแต่กรณีได้ โดยต้องขอภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ตัวแทนผู้ถือหุ้นได้รับทราบคำสั่ง หรือนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาตามวาระสามแล้วแต่กรณี

มาตรา 142 นายทะเบียนจะแต่งตั้งผู้ตรวจสอบเพื่อดำเนินการตรวจสอบบริษัท ก็ได้ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า

(1) บริษัทได้กระทำการเพื่อโงเง้าหนี้ของบริษัท หรือก่อหนี้โดยที่รู้อยู่ว่าไม่สามารถจะชำระคืนได้

(2) บริษัทฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือแจ้งข้อความที่เป็นเท็จในการขอจดทะเบียนในงบดุล หรือบัญชีกำไรขาดทุน หรือในรายงานที่ยื่นต่อนายทะเบียน หรือที่เปิดเผยแก่ประชาชนทั่วไป

(3) กรรมการหรือพนักงานชั้นบริหารของบริษัท ดำเนินการผิดวัตถุประสงค์ของบริษัท หรือกระทำการทุจริตต่อบริษัทหรือผู้ถือหุ้นของบริษัท

(4) มีการกระทำอันเป็นการทำให้ผู้ถือหุ้นฝ่ายข้างน้อยเสียเปรียบโดยไม่เป็นธรรม

(5) การบริหารกิจการของบริษัทอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้น

ในคำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ นายทะเบียนต้องระบุประเด็นที่จะให้ตรวจสอบโดยแจ้งชัดและมีหนังสือแจ้งให้บริษัททราบ

มาตรา 143 ใน การปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 141 และมาตรา 142 ผู้ตรวจสอบ มีอำนาจดังนี้

(1) เข้าไปในสำนักงานและสถานที่ใด ๆ ของบริษัทระหว่างเวลาทำการของบริษัท

(2) สั่งกรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ของบริษัท และตัวแทนของบริษัท และผู้สอบบัญชี รวมทั้งบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งหรือมีหน้าที่ดังกล่าว และพ้นจากตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นไม่เกินหนึ่งปีมาให้ถ้อยคำ

(3) สั่งให้บุคคลตาม (2) แสดงหรือส่งบัญชีหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน

กิจการของบริษัทที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเพื่อตรวจสอบ

ในการนี้ที่ผู้ตรวจสอบพิจารณาเห็นว่า ใน การตรวจสอบตามที่ได้รับแต่งตั้งนั้น มีความจำเป็นต้องตรวจสอบบริษัทอื่น หรือบริษัทเอกชนตามมาตรา 124 (1) และ (2) ด้วย เพราะมีกรณีเกี่ยวเนื่องกัน ผู้ตรวจสอบต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนก่อน จึงจะมีอำนาจตรวจสอบบริษัทที่นี้เฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องนั้นได้ด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ผู้ตรวจสอบ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องช่วยเหลือและอำนวย ความสะดวกให้ตามสมควร

มาตรา 144 ผู้ตรวจสอบต้องทำรายงานผลการตรวจสอบพร้อมด้วยความเห็น เสนอนายทะเบียนภายในสองเดือนนับแต่วันได้รับแต่งตั้ง ถ้าไม่สามารถกระทำการให้เสร็จ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ตรวจสอบต้องรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนทุกสอง เดือน

มาตรา 145 เมื่อนายทะเบียนได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ส่งสำเนารายงานนั้นไปยังบริษัทและส่งไปยังผู้ถือหุ้นซึ่งประสงค์จะได้รายงาน นั้นด้วย ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

(2) แจ้งต่อเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินคดีแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดตามพระ- ราชนัญญตินี้

(3) สั่งให้บริษัทดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้
(4) แจ้งเป็นหนังสือต่อเจ้าหนี้หรือบุคคลซึ่งอาจได้รับความเสียหายตามที่ปรากฏ จากรายงานการตรวจสอบ

มาตรา 146 ในกรณีที่บริษัทได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากนายทะเบียน คณะกรรมการต้องเสนอรายงานผลการตรวจสอบนั้นให้ผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมคราวถัด ไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามเดือนนับแต่วันได้รับรายงาน

มาตรา 147 ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบบริษัทที่นี้ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ท่องจ่าย ไปก่อน คือ

- (1) ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ขอให้นายทะเบียนหรือศาลแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ
- (2) นายทะเบียน ในกรณีที่มีการตรวจสอบตามมาตรา 142

มาตรา 148 ในกรณีที่ผลการตรวจสอบเป็นไปดังที่ประสงค์ จะตรวจสอบทั้งหมด หรือบางส่วน ให้บริษัทรับผิดชอบใช้ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบที่บุคคลตามมาตรา 147 ได้ออก ท่องจ่ายไป

หมวด 10

การเพิ่มทุนและการลดทุน

มาตรา 149 บริษัทจะเพิ่มทุนจากจำนวนที่จดทะเบียนไว้แล้วก็ได้ โดยการออกหุ้นใหม่เพิ่มขึ้น

การออกหุ้นเพิ่มตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้ เมื่อ

- (1) หุ้นทั้งหมดได้ออกจำหน่ายและได้รับชำระเงินค่าหุ้นครบถ้วนแล้ว
- (2) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด และ
- (3) นำมตินี้ไปจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ที่ประชุมลงมติดังกล่าว

ทั้งนี้ ให้นำมาตรา 3 และมาตรา 5 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 150 หุ้นที่เพิ่มขึ้นตามมาตรา 149 จะเสนอขายทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ และจะเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นตามส่วนจำนวนที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนมีอยู่แล้วก่อน หรือจะเสนอขายต่อประชาชน หรือบุคคลอื่น ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้ ทั้งนี้ ให้กระทำโดยมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตามมาตรา 149 รวมทั้งการกำหนดราคา เหตุผลในการกำหนดราคาและเงื่อนไขในการเสนอขายหุ้นนั้นด้วย

ทั้งนี้ ให้นำมาตรา 15 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 38 และมาตรา 51 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 151 เมื่อบริษัทจำหน่ายหุ้นที่เพิ่มได้บางส่วนแล้ว บริษัทจะขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วต่อนายทะเบียนโดยแบ่งออกเป็นงวด งวดละไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของจำนวนหุ้นที่เสนอขายก็ได้ แต่ต้องกำหนดไว้ในหนังสือซื้อขายด้วย

นอกจากกรณีที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งแล้ว ให้บริษัทขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วภายในการกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

- (1) ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับชำระค่าหุ้นครบตามจำนวนที่เสนอขายและ
- (2) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นรอบปีบัญชี

ในการขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วตามมาตราหนึ่ง บริษัทดังส่งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทเฉพาะผู้ซื้อหุ้นที่เพิ่ม โดยระบุชื่อ สัญชาติ ที่อยู่ จำนวนหุ้นที่ถือ และเลขหมายหุ้นไปด้วย

มาตรา 152 ภายใต้บังคับมาตรา 18 (3) บริษัทจะลดทุนจากจำนวนที่จดทะเบียนไว้แล้วได้โดยการลดจำนวนหุ้น

การลดจำนวนหุ้นตามวาระหนึ่งเป็นจำนวนเท่าๆ ได้ และด้วยวิธีการอย่างใดจะกระทำได้ เมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด ทั้งนี้ บริษัทต้องนำมตินั้นไปขอจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมลงมติ

มาตรา 153 ในกรณีที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้ลดทุนโดยวิธีตัดหุ้นจดทะเบียนที่ยังมิได้นำออกจำหน่ายหรือยังจำหน่ายไม่ได้ ให้บริษัทขอจดทะเบียนลดทุนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมลงมติ

มาตรา 154 บริษัทต้องมีหนังสือแจ้งมติการลดทุนไปยังเจ้าหนี้ของบริษัทที่บริษัททราบภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติ โดยกำหนดเวลาให้ส่งคำคัดค้านภายในสองเดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมตินั้น และให้บริษัทโฆษณาต้นทางหนังสือพิมพ์ภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับตัว

ถ้ามีการคัดค้าน บริษัทจะลดทุนมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อนั้นแล้ว

มาตรา 155 เมื่อได้ดำเนินการตามมาตรา 152 และมาตรา 154 แล้ว ให้บริษัทขอจดทะเบียนลดทุนต่อนายทะเบียนภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

- (1) สามเดือนนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติ ในกรณีที่ไม่มีเจ้าหนี้คัดค้าน หรือ
- (2) สิบสี่วันนับแต่วันที่ได้ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อนั้น ในกรณีที่มีเจ้าหนี้คัดค้าน ทั้งนี้ ให้นำมาตรา 151 วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 156 เมื่อบริษัทได้ดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วตามมาตรา 151 หรือจดทะเบียนลดทุนตามมาตรา 153 หรือมาตรา 155 แล้ว ให้บริษัทแจ้งแก่ผู้ถือหุ้นเป็นหนังสือและประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์อย่างน้อยหนึ่งฉบับ ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนหรือลดทุน แล้วแต่กรณี

มาตรา 157 ในกรณีที่เจ้าหนี้คืนไม่ได้คัดค้านการลดทุนของบริษัทภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 154 เพราะไม่ทราบมติการลดทุน และเหตุที่ไม่ทราบนั้น มิได้เป็นความผิดของเจ้าหนี้คืนนั้น ถ้าเจ้าหนี้คืนนั้นประสงค์จะให้ผู้ถือหุ้นซึ่งได้รับเงินค่าหุ้นคืนแล้วต้องรับผิดต่อตนในจำนวนเงินที่ได้รับคืนไปด้วย ต้องฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้จดทะเบียนลดทุน

หมวด 11

หุ้นกู้

มาตรา 158 บริษัทจะกู้เงินโดยการออกหุ้นกู้ เพื่อเสนอขายให้แก่ประชาชนได้โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้

ทั้งหมด และนำมตินี้ไปขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสิบวัน นับแต่วันที่ที่ประชุมลงมติ

ให้นำหมวด 3 มาใช้บังคับแก่การออกหุ้นกู้โดยอนุโตร

มาตรา 159 จำนวนเงินที่บริษัทกู้ตามมาตรา 158 จะต้องไม่เกินมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของบริษัทตามที่ปรากฏในงบดุลประจำปีสุดท้ายก่อนถึงปีที่จะออกหุ้นกู้

มูลค่าสินทรัพย์สุทธิตามตรวจสอบหนึ่ง หมายความว่า ทุนชำระแล้วรวมกับทุนสำรองและกำไรที่เหลือจากการจัดสรร (ถ้ามี) หักด้วยผลขาดทุนสะสม (ถ้ามี)

มาตรา 160 ในกรณีที่บริษัทออกหุ้นกู้ไปแล้ว บริษัทจะกู้เงินโดยออกหุ้นกู้ใหม่ อีกไม่ได้ เว้นแต่จะได้กำหนดรายและได้รับเงินค่าหุ้นกู้ที่ได้ออกจนครบตามจำนวนที่จดทะเบียนแล้ว

มาตรา 161 หุ้นกู้ของบริษัทต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่าฉบับละหนึ่งร้อยบาท โดยชำระเป็นเงิน และผู้ซื้อจะขอหักกลบลบหนี้กับบริษัทมิได้

มาตรา 162 บริษัทดองดำเนินการเรียกให้ผู้จองหุ้นชำระเงินค่าหุ้นกู้ภายในเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือซื้อ และออกใบหุ้นกู้ให้แก่บุคคลซึ่งชำระเงินแล้วภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ได้รับเงินค่าหุ้นกู้ครบถ้วนแล้ว

ห้ามมิให้ออกใบหุ้นกู้ให้แก่บุคคลใดจนกว่าจะได้จดทะเบียนการออกหุ้นกู้ และบุคคลนั้นได้ชำระเงินค่าหุ้นกู้ครบถ้วนแล้ว

ใบหุ้นกู้ที่ออกโดยฝ่ายหนบัญญัติตามวาระสองเป็นโมฆะ

การใช้ทรัพย์สินของบริษัทเป็นหลักประกันหนี้ภัยหลังจดทะเบียนการออกหุ้นกู้ครั้งใด ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นกู้ของบริษัทในครั้งนั้น และก่อนหน้านั้น

มาตรา 163 ในหุ้นกู้อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อบริษัท
- (2) เลขทะเบียนบริษัท และวันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนบริษัท
- (3) จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว
- (4) จำนวนเงินที่ออกหุ้นกู้
- (5) วันเดือนปีที่จดทะเบียนการออกหุ้นกู้
- (6) ชื่อผู้ถือหุ้นกู้ หรือคำແลงว่าได้ออกหุ้นกูนี้ให้แก่ผู้ถือ
- (7) ชนิด มูลค่า เลขที่ใบหุ้นกู้ จำนวนหุ้นกู้ และจำนวนเงิน อัตราดอกเบี้ย และระยะเวลาการกู้

(8) วิธีการ เวลา และสถานที่สำหรับการชำระดอกเบี้ยหุ้นกู้ และการได้ถอนหุ้นกู้

- (9) สิทธิของผู้ถือหุ้นกู้ในการณ์ที่บริษัทมีหนี้ก่อนการออกหุ้นกู้
- (10) วิธีการแปลงหุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญ (ถ้ามี)
- (11) ลายมือชื่อกรรมการอย่างน้อยหนึ่งคน
- (12) วันเดือนปีที่ออกหุ้นกู้

มาตรา 164 ในกรณีที่บริษัทออกหุ้นกู้ทั้งชนิดระบุชื่อผู้ถือ และชนิดไม่ระบุชื่อผู้ถือ ผู้ถือหุ้นกู้ชนิดหนึ่งมีสิทธิขอเปลี่ยนเป็นหุ้นกู้อีกชนิดหนึ่งได้ เมื่อได้ส่งมอบใบหุ้นกู้ที่ตนถือให้แก่บริษัทแล้ว และให้บริษัทออกใบหุ้นกู้ใหม่ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันส่งมอบ

ให้นำมาตรา 71 มาใช้บังคับแก่การโอนหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือโดยอนุโลม ส่วนการโอนหุ้นชนิดไม่ระบุชื่อผู้ถือ ให้กระทำโดยการส่งมอบใบหุ้นกู้ให้แก่ผู้รับโอน

มาตรา 165 บริษัทต้องจัดให้มีทะเบียนผู้ถือหุ้นกู้อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) ชนิด มูลค่า เลขที่ใบหุ้นกู้ จำนวนหุ้นกู้ และจำนวนเงิน
- (2) วันชำระดอกเบี้ยหุ้นกู้
- (3) วันได้ถอนหุ้นกู้

ในกรณีที่ออกหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือต้องมีรายการซื้อ วันเดือนปีเกิด สัญชาติ และที่อยู่ของผู้ถือหุ้นกู้ และวันเดือนปีที่เป็นหรือขาดจากการเป็นผู้ถือหุ้นด้วย

ทั้งนี้ ให้นำมาตรา 75 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 12 การควบบริษัท

มาตรา 166 บริษัทตั้งแต่สองบริษัทขึ้นไป หรือบริษัทกับบริษัทเอกชนจะควบกันเป็นบริษัทก็ได้ โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นของแต่ละบริษัทที่จะควบกันลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด

ในกรณีที่มีผู้ถือหุ้นคัดค้านการควบบริษัท บริษัทต้องจัดให้มีผู้ซื้อหุ้นของผู้ถือหุ้นดังกล่าว ในราคามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนหรือราคาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ครั้งสุดท้าย สุดแต่ราคาใดจะสูงกว่า ถ้าผู้ถือหุ้นนั้นไม่ยอมขายภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับคำเสนอซื้อ ให้บริษัทดำเนินการควบบริษัทต่อไปได้ และให้ถือว่าผู้ถือหุ้นดังกล่าวเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ควบกันแล้ว

มาตรา 167 บริษัทต้องมีหนังสือแจ้งมติการที่จะควบกันกับบริษัทอื่นไปยังเจ้าหนี้ของบริษัท และให้นำมาตรา 154 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 168 เมื่อได้ดำเนินการตามมาตรา 167 แล้ว ให้ประธานกรรมการของบริษัทที่จะควบกันเรียกประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทนั้น ๆ ให้มาระชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) จัดสรุปหุ้นของบริษัทที่ควบกันให้แก่ผู้ถือหุ้น

(2) ชื่อของบริษัทที่ควบกัน โดยจะใช้ชื่อใหม่หรือจะใช้ชื่อเดิมของบริษัทใดบริษัทหนึ่งที่จะควบกันก็ได้

(3) วัตถุประสงค์ของบริษัทที่ควบกัน

(4) ทุนของบริษัทที่ควบกัน โดยจะต้องมีทุนไม่น้อยกว่าทุนชำระแล้วของบริษัทที่จะควบกันทั้งหมดรวมกัน และถ้าบริษัทที่จะควบกันได้นำหุ้นออกจำหน่ายครบจำนวนที่จดทะเบียนไว้แล้ว จะเพิ่มทุนในคราวเดียวกันนี้ก็ได้

(5) หนังสือบริษัทที่ควบกัน

(6) ข้อบังคับของบริษัทที่ควบกัน

(7) เลือกตั้งกรรมการบริษัทที่ควบกัน

(8) เลือกตั้งผู้สอบบัญชีบริษัทที่ควบกัน

(9) เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นในการควบบริษัท (ถ้ามี)

ทั้งนี้ ต้องดำเนินการประชุมให้เสร็จสิ้นภายในหกเดือนนับแต่วันที่บริษัทใดบริษัทหนึ่งได้ลงมติให้ควบกันเป็นรายหลังสุด เว้นแต่ที่ประชุมตามมาตรานี้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปได้เมื่อรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา 169 ใน การประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ร่วมกันตามมาตรา 168 ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการนั้น ๆ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

(1) สถานที่ที่จะใช้เป็นที่ประชุมต้องอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ดั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทใดบริษัทหนึ่งที่จะควบกัน

(2) ต้องมีผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดของบริษัทที่จะควบกันมาประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม

(3) ให้ผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมเลือกผู้ถือหุ้นคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

(4) การวินิจฉัยข้อความที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมตาม (2)

มาตรา 170 คณะกรรมการบริษัทเดิมต้องส่งมอบกิจการ ทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร

และหลักฐานต่าง ๆ ของบริษัทให้แก่คณะกรรมการบริษัทที่ควบคันແล้าวภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมตามมาตรา 168

มาตรา 171 คณะกรรมการบริษัทที่ควบคันແล้าวต้องขอจดทะเบียนการควบบริษัทพร้อมกับยื่นหนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับที่ที่ประชุมตามมาตรา 168 ได้อนุมัติแล้ว ต่อ นายนะเบียนภาษาในสิบสี่วันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมตามมาตรา 168 และให้นำมาตรา 52 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 172 เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการควบบริษัทแล้ว ให้บริษัทดิน หมดสภาพจากการเป็นนิติบุคคล และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน

มาตรา 173 บริษัทที่ควบคันແล้าวยื่นแจ้งยื่นได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของบริษัทเหล่านั้นทั้งหมด

หมวด 13

การเลิกบริษัท

มาตรา 174 เมื่อมีเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ดำเนินการเลิกบริษัท

(1) เมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้เลิกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(2) เมื่อบริษัทล้มละลาย

(3) เมื่อศาลมีคำสั่งให้เลิกบริษัทตามมาตรา 175 และคำสั่งนั้นถึงที่สุดแล้ว

(4) เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งเพิกถอนทะเบียนตามมาตรา 208 และคำสั่งนั้นถึงที่สุดแล้ว

ในการประชุมตาม (1) ต้องมีผู้ถือหุ้นมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด และมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา 175 ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะร้องขอให้ศาลมั่งเลิกบริษัทก็ได้ เมื่อมีเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการประชุมจัดตั้งบริษัท หรือการจัดทำรายงานการจัดตั้งบริษัท หรือคณะกรรมการบริษัทฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการชำระเงินค่าหุ้น การโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินให้แก่บริษัท เพื่อชำระค่าหุ้น การจัดทำบัญชีรายรื้อผู้ถือหุ้น หรือการจดทะเบียนบริษัท

- (2) บริษัทมีผู้ถือหุ้นซึ่งไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 15
(3) กิจการของบริษัท หากทำไปจะมีแต่ขาดทุนและไม่มีหวังจะกลับฟื้นตัวได้อีก
ในกรณีตาม (1) และ (2) ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้บริษัทแก้ไขหรือปฏิบัติให้
ถูกต้องภายในเวลาอันสมควรหรือจะร้องขอให้ศาลสั่งเลิกบริษัทก็ได้

เมื่อมีการร้องขอให้ศาลสั่งในกรณีตาม (1) หรือ (2) ศาลจะสั่งให้บริษัทแก้ไขหรือ
ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายภายในเวลาที่กำหนด แต่ไม่เกินหกเดือนแทนการสั่งเลิกบริษัท
ก็ได้

มาตรา 176 ในกรณีที่ประชุมผู้ถือหุ้น นายทะเบียน หรือ
ศาล แล้วแต่กรณี ต้องแต่งตั้งและกำหนดค่าตอบแทนผู้สำเร็จบัญชีและผู้สอบบัญชีในคราว
เดียวกันด้วย

มาตรา 177 เมื่อมีการเลิกบริษัท ให้คณะกรรมการส่งมอบทรัพย์สิน บัญชีและ
เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดของบริษัทให้แก่ผู้สำเร็จบัญชีภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลิก

มาตรา 178 การเลิกบริษัทให้มีผลนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนเลิกบริษัท
แต่ถ้าการชำระบัญชียังไม่เสร็จ ให้ถือว่าบริษัทยังดำรงอยู่เท่าเวลาที่จำเป็นเพื่อการชำระ
บัญชี

หมวด 14 การชำระบัญชี

มาตรา 179 ในกรณีที่บริษัทเลิกโดยเหตุอื่นนอกจากเหตุล้มละลาย ให้จัดการชำระ
บัญชีตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้

มาตรา 180 ผู้สำเร็จบัญชีมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการงานของบริษัทเฉพาะที่จำเป็น เพื่อชำระสังสางกิจการงานที่ค้าง
อยู่ให้เสร็จสิ้นไป แต่ห้ามมิให้ดำเนินกิจการขึ้นใหม่

(2) เก็บรวบรวมและรับเงินหรือทรัพย์สินที่บริษัทมีสิทธิจะได้รับจากบุคคลอื่น

(3) ดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับคดีเพ่งหรือคดีอาญา หรือประนีประนอมยอมความ
ในเรื่องใด ๆ ในนามของบริษัท

(4) ชำระหนี้ในนามของบริษัท

(5) เรียกประชุมผู้ถือหุ้น

(6) แบ่งเงินหรือทรัพย์สินที่เหลืออยู่ภายหลังการชำระหนี้ให้แก่ผู้ถือหุ้น

(7) ดำเนินการตามมาตรา 11 วรรคสาม

(8) ดำเนินการอย่างอื่นที่จำเป็นเพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จสิ้น
ในกรณีที่ผู้ชำระบัญชีดำเนินกิจกรรมตาม (1) เกินความจำเป็น จนเป็นเหตุให้เกิด
การขาดทุนขึ้น ผู้ชำระบัญชีต้องรับผิดชอบบริษัทในส่วนที่ขาดทุนนั้น

มาตรา 181 ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ได้รับการแต่งตั้ง ผู้ชำระบัญชีต้อง

(1) ขอจดทะเบียนเป็นผู้ชำระบัญชี

(2) ขอจดทะเบียนเลิกบริษัท

(3) ประกาศโ noen การเลิกบริษัทให้ประชาชนทราบโดยทางหนังสือพิมพ์

มาตรา 182 ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ได้รับการแต่งตั้ง ผู้ชำระบัญชีต้อง

(1) แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าหนี้ซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบัญชีและเอกสารของบริษัทที่ยื่น
คำห่วงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชีภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ได้รับแจ้ง

(2) แจ้งเป็นหนังสือให้ลูกหนี้ซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบัญชีและเอกสารของบริษัทที่ยื่น
คำห่วงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

มาตรา 183 ก่อนชำระบัญชีเสร็จ ผู้ชำระบัญชีและผู้สอบบัญชี พ้นจากตำแหน่ง
เมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้ถอนตัว

(4) ศาลสั่งถอนตัว

เมื่อผู้ชำระบัญชีหรือผู้สอบบัญชีซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้น นายทะเบียน หรือศาลแต่งตั้ง
ตาย หรือลาออก ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้น นายทะเบียน หรือศาล แล้วแต่กรณี แต่งตั้งผู้อื่นเป็น
ผู้ชำระบัญชีหรือผู้สอบบัญชีแทน และให้คำแนะนำมาตรา 181 (1) มาใช้บังคับแก่ผู้ชำระบัญชีซึ่ง
ได้รับแต่งตั้งใหม่ด้วย

มาตรา 184 เมื่อมีเหตุอันสมควร ผู้ถือหุ้นซึ่งมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งใน
สิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด จะเรียกประชุมผู้ถือหุ้นและขอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้น
ถอนตัวผู้ชำระบัญชีหรือผู้สอบบัญชีที่ผู้ถือหุ้นแต่งตั้งไว้แล้วและแต่งตั้งผู้อื่นแทนเมื่อได้ก็ได้
แต่ถ้าผู้ชำระบัญชีหรือผู้สอบบัญชีนั้นเป็นผู้ซึ่งนายทะเบียนหรือศาลเป็นผู้แต่งตั้ง ผู้ถือหุ้นคน
ใดคนหนึ่งจะร้องขอให้ศาลถอนตัวก็ได้

ในการนี้นายทะเบียนพิจารณาเห็นสมควร จะร้องขอให้ศาลถอนผู้ชำระบัญชี
หรือผู้สอบบัญชี และแต่งตั้งผู้อื่นแทนเมื่อได้ก็ได้

มาตรา 185 ผู้ชำระบัญชีต้องจัดให้มีการทำบัญชี และบัญชีกำไรขาดทุนของ

ของบริษัทตั้งแต่วันเริ่มต้นรอบปีบัญชีจนถึงวันที่บริษัทเลิก และส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในสี่เดือนนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

ผู้สอบบัญชีต้องตรวจสอบงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนดังกล่าว พร้อมกับทำรายงานการตรวจสอบบัญชีให้เสร็จและส่งให้ผู้ชำระบัญชีภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันได้รับจากผู้ชำระบัญชี และผู้ชำระบัญชีต้องเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันได้รับจากผู้สอบบัญชี

มาตรา 186 ผู้ชำระบัญชีต้องส่งสำเนางบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้อనุมัติแล้ว พร้อมด้วยสำเนารายงานการประชุมผู้ถือหุ้นที่อนุมัติงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนนั้นให้นายทะเบียนภายในสิบสี่วัน นับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ

มาตรา 187 ข้อจำกัดอ่อนอาจใจ ๆ ของผู้ชำระบัญชีนั้น จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสัญญาคล้ายนอกผู้กระทำการโดยสุจริตมิได้

มาตรา 188 ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีหลายคน ผู้ชำระบัญชีแต่ละคนจะกระทำการใด ๆ โดยลำพังมิได้ เว้นแต่ที่ประชุมผู้ถือหุ้น นายทะเบียน หรือศาลจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ในเวลาแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี และผู้ชำระบัญชีได้ขอจดทะเบียนไว้แล้วพร้อมกับการขอจดทะเบียนเลิกบริษัท

มาตรา 189 ผู้ชำระบัญชีต้องจัดการชำระค่าธรรมเนียม ค่าภาระติดพัน และค่าใช้จ่ายซึ่งต้องเสียในการชำระบัญชีตามลำดับก่อนหนี้สินรายอื่น

มาตรา 190 ถ้าเจ้าหนี้ของบริษัทมิได้ยื่นคำฟ้องหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีวางแผนเท่าจำนวนหนี้ตามที่ปรากฏในบัญชีและเอกสารหลักฐานของบริษัทไว้ ณ สำนักงานทางทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยทางทรัพย์สินแทนชำระหนี้ และให้ผู้ชำระบัญชีประกาศโฆษณาให้เจ้าหนี้ทราบโดยทางหนังสือพิมพ์

บรรดาเงินที่วางไว้ ณ สำนักงานทางทรัพย์นั้น ถ้าเจ้าหนี้มิได้เรียกเอาภายใต้ห้าปีให้ตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา 191 ในกรณีที่ผู้ชำระบัญชีเห็นว่าจำเป็นแก่การชำระบัญชี หรือเมื่อเจ้าหนี้ของบริษัทร้องขอ ผู้ชำระบัญชีจะเรียกเจ้าหนี้ของบริษัทมาประชุมร่วมกับผู้ชำระบัญชี เพื่อพิจารณาภาระและการและฐานะการเงินของบริษัทและทำความตกลงในเรื่องที่จะชำระหนี้ก็ได้

ความตกลงในเรื่องการชำระหนี้แต่เพียงบางส่วนหรือโดยวิธีอื่นใด ย่อมมีผลผูกพันเฉพาะเจ้าหนี้ที่ตกลงยอมด้วย

มาตรา 192 เมื่อได้ชำระหนี้ทั้งหมดของบริษัทแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีก

ให้ผู้ช่วยบัญชีแบ่งทรัพย์สินนั้นระหว่างผู้ถือหุ้นตามส่วนของหุ้นที่แต่ละคนถือ เว้นแต่จะมีข้อตกลงไว้เป็นอย่างอื่นในข้อบังคับของบริษัทในเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ

มาตรา 193 ถ้าผู้ช่วยบัญชีได้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้วเห็นว่า ทรัพย์สินของบริษัทยังไม่พอชำระหนี้ และไม่สามารถทำความตกลงประนอมหนี้กับเจ้าหนี้ ทั้งหมดได้ ให้ผู้ช่วยบัญชีร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้บริษัทนั้นล้มละลาย

มาตรา 194 ผู้ช่วยบัญชีต้องจัดทำรายงานการชำระบัญชีพร้อมกับบัญชีรับจ่าย ในการชำระบัญชีเสนอต่อนายทะเบียนทุกระยะสามเดือน นับแต่วันได้รับการแต่งตั้งจนกว่า จะเสร็จการชำระบัญชี

รายงานการชำระบัญชีและบัญชีรับจ่ายในการชำระบัญชี ต้องทำตามแบบและมี รายการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าปรากฏว่ามีข้อบกพร่องในการชำระบัญชี นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ผู้ช่วยบัญชีแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวได้ ในกรณีผู้ช่วยบัญชีต้องดำเนินการแก้ไขและรายงานให้ นายทะเบียนทราบภายในเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

ในการที่ผู้ช่วยบัญชีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามวรรคสาม ให้ถือว่า ผู้ช่วยบัญชีมิได้ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 195 ถ้าการชำระบัญชีไม่อาจทำให้เสร็จได้ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนเลิกบริษัท ผู้ช่วยบัญชีต้องเรียกประชุมผู้ถือหุ้นทุกรอบปีก่อนในหนึ่งเดือนนับแต่วันครบรอบปี เพื่อเสนอรายงานการชำระบัญชีที่ได้กระทำไปแล้ว และที่จะกระทำต่อไปอีก พร้อมด้วยงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนให้ผู้ถือหุ้นทราบ

มาตรา 196 เมื่อเสร็จการชำระบัญชีแล้ว ให้ผู้ช่วยบัญชีจัดทำรายงานผลการ ชำระบัญชีพร้อมด้วยบัญชีรับจ่าย และแสดงความเป็นไปในการชำระบัญชีให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อนุมัติ

เมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติรายงานและบัญชีตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ช่วยบัญชีต้อง ขอดจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้น อนุมัติ พร้อมกับส่งมอบบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีของบริษัททั้งหมด ต่อนายทะเบียน

เมื่อรับจดทะเบียนแล้ว ให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน และเก็บรักษาบัญชี และเอกสารประกอบการลงบัญชีของบริษัทที่ได้ส่งมอบไว้ต่อนายทะเบียนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปีนับแต่วันจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี

มาตรา 197 ในกรณีที่ผู้ช่วยบัญชีเป็นลูกหลาน

ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพันสองปี นับแต่วันจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี

มาตรา 198 การได้ที่ต้องขออนุญาต หรือขอความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ ถ้าไม่อาจจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นได้ ให้ผู้ชำระบัญชีขออนุญาต หรือขอความเห็นชอบต่อนายทะเบียน

หมวด 15 การแปรสภาพบริษัทเอกชนเป็นบริษัทมหาชน

มาตรา 199 บริษัทเอกชนอาจแปรสภาพเป็นบริษัทได้เมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) มีลักษณะตามมาตรา 15 และมาตรา 63

(2) มีสินทรัพย์สุทธิซึ่งมีมูลค่าไม่น้อยกว่าห้าล้านบาท ตามที่ปรากฏในงบดุลประจำปีสุดท้ายก่อนปีที่จะแปรสภาพ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา 159 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(3) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้แปรสภาพด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม

มาตรา 200 ในกรณีประชุมผู้ถือหุ้นตามมาตรา 199 หากที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้แปรสภาพเป็นบริษัทตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการพิจารณาเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(1) หนังสือบริษัทที่สندธิในส่วนที่เกี่ยวกับชื่อและวัตถุประสงค์ของบริษัทที่จำเป็นต้องแก้ไข ทั้งนี้ จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมทุนของบริษัทด้วยก็ได้

(2) ข้อบังคับของบริษัท

(3) เลือกตั้งกรรมการ

(4) เลือกตั้งผู้สอบบัญชีบริษัท

(5) เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นในการแปรสภาพ

ในการพิจารณาเรื่องตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับบริษัทว่าด้วยการนั้น ๆ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 201 คณะกรรมการบริษัทเอกชนต้องส่งมอบกิจการ ทรัพย์สิน บัญชี เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ของบริษัทเอกชน ให้แก่คณะกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมตามมาตรา 200

มาตรา 202 คณะกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ต้องขอจดทะเบียนการแปรสภาพ บริษัทเอกชน พร้อมกับยื่นรายงานการประชุม หนังสือบริษัทที่สندธิ และข้อบังคับที่ที่ประชุม

ตามมาตรา 200 ได้อันมติแล้ว ต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วัน นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการประชุมตามมาตรา 200 และให้นำมาตรา 52 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 203 เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการแปรสภาพเป็นบริษัทตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้บริษัทเอกชนเดิมหมดสภาพจากการเป็นบริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน

มาตรา 204 บริษัทเอกชนที่แปรสภาพและจดทะเบียนเป็นบริษัทแล้ว ย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดของบริษัทเอกชนเดิมทั้งหมด

หมวด 18

นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 205 ในการดำเนินการรับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง และให้ผู้ขอจดทะเบียนส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือนำบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำได้ตามความจำเป็น

มาตรา 206 ในกรณีที่คำขอจดทะเบียนถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียน แต่ถ้าปรากฏว่าคำขอจดทะเบียนมีรายการไม่ถูกต้องหรือแบบเอกสารไม่ครบถ้วน หรือรายการใดในคำขอจดทะเบียนหรือเอกสารมีข้อความขัดต่อกฎหมาย ให้นายทะเบียนแจ้งให้ผู้ขอจดทะเบียนจัดการแก้ไขให้ถูกต้องหรือจัดให้มีครบถ้วน หรือทำให้ถูกต้องตามกฎหมายก่อน เมื่อผู้ขอจดทะเบียนจัดการตามที่ได้รับแจ้งแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียน

เมื่อรับจดทะเบียนแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศรายการย่อแสดงข้อความที่รับจดทะเบียนไว้ในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อมีการประกาศข้อความตามวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าบุคคลทั่วไปได้ทราบข้อความที่ประกาศ นับแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนเป็นหนังสือ ให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบโดยเร็ว ในการนี้ผู้ขอจดทะเบียนจะอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งก็ได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 207 ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจพบว่าบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ซึ่งบริษัทยื่นตามมาตรา 77 ไม่ถูกต้อง ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้บริษัทแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาอันสมควรตามที่นายทะเบียนกำหนด

ถ้าบริษัทได้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าบริษัทนั้น

มิได้ปฏิบัติตามมาตรา 77

มาตรา 208 ในกรณีที่ปรากฏแก่นายทะเบียนว่า บริษัทได้มิเริ่มดำเนินกิจการภายในหนึ่งปีนับแต่วันจดทะเบียนหรือหยุดกิจการติดต่อกันเป็นเวลาสองปี หรือผู้ชำระบัญชีบริษัท มิได้รายงานผลการชำระบัญชีให้ทราบติดต่อ กันเป็นเวลาสองปี ให้นายทะเบียนปฏิบัติต่อไปนี้

(1) แจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทหรือผู้ชำระบัญชีดังกล่าว แล้วแต่กรณี ซึ่งแจงเหตุผล เป็นหนังสือให้ทราบภายในหนึ่งเดือน

(2) ถ้าได้รับคำตอบว่าบริษัทนั้นไม่ประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไป หรือยังชำระบัญชีไม่เสร็จ ให้สั่งบริษัทหรือผู้ชำระบัญชีดำเนินการให้ถูกต้อง แต่ถ้าไม่ได้รับคำตอบให้ประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ให้บริษัทและผู้ถือหุ้นทราบว่าจะพิจารณาเพิกถอนทะเบียน บริษัทนั้น

(3) ถ้ายังไม่ได้รับคำตอบตาม (2) หรือไม่มีผู้ถือหุ้นคัดค้านภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ครั้งสุดท้าย ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนทะเบียน บริษัทนั้น และประกาศโฆษณาในราชกิจจานุเบกษา

บุคคลใดได้รับความเสียหายโดยไม่เป็นธรรมจากการที่บริษัทถูกเพิกถอนทะเบียน ตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิร้องขอให้ศาลสั่งเพิกถอนคำสั่งของนายทะเบียนได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรให้บริษัทนั้นกลับคืนสู่ฐานะเดิมก็ให้มีอำนาจสั่งได้ และในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าบริษัทนั้นได้คงตั้งตลอดมาเสมอเมื่อไม่ได้มีการเพิกถอนทะเบียน นอกจากนี้ ในคำสั่งนั้นศาลจะวางข้อกำหนดอื่นได้ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้บริษัท และบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง เข้าสู่ฐานะอันใกล้ที่สุดกับฐานะเดิมเสมอบนบริษัทนั้น มิได้ถูกเพิกถอนทะเบียนอีกด้วยก็ได้

มาตรา 209 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสำนักงานและสถานที่ใด ๆ ของบริษัทในระหว่างเวลา ทำการของบริษัท เพื่อตรวจสอบเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่บริษัทดังต้องจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งมีอำนาจเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำด้วย ในกรณีให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลดังกล่าว และให้บุคคลเหล่านั้นช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้ตามสมควร

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด 17

บทกำหนดโทษ

มาตรา 210 บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 มาตรา 44 วรรคสอง มาตรา 53 มาตรา 61 มาตรา 64 มาตรา 68 วรรคหนึ่ง มาตรา 71 มาตรา 72 มาตรา 75 วรรคสอง มาตรา 76 วรรคสอง มาตรา 77 มาตรา 78 วรรคสาม มาตรา 118 วรรคสอง มาตรา 140 มาตรา 151 วรรคสอง มาตรา 155 มาตรา 156 มาตรา 162 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 164 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 211 บริษัทใดฝ่าฝืนมาตรา 12 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับเป็นรายเดือนอีกเดือนละหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะถอนตัวจากการเป็นหุ้นส่วน

มาตรา 212 ผู้ได้รับรองลายมือชื่อผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง หรือรับรองลายมือชื่อผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทหรือกรรมการตามมาตรา 34 วรรคหนึ่ง โดยที่ไม่รู้จักตัว หรือรู้อยู่ว่าไม่เป็นความจริง ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 213 ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 19 วรรคสอง มาตรา 20 วรรคสาม หรือมาตรา 40 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 214 ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20 วรรคสอง มาตรา 41 มาตรา 45 วรรคสอง หรือมาตรา 50 วรรคหนึ่ง ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 215 ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 32 มาตรา 33 หรือใช้หนังสือชี้ชวนที่มีถ้อยคำ หรือข้อความใดที่เป็นเหตุในสาระสำคัญต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 216 ผู้ได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 26 หรือมาตรา 35 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 217 ผู้รับประทานการจัดจำหน่ายตามมาตรา 33 คนใดไม่ปฏิบัติตามสัญญาต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 218 ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทคนใดฝ่าฝืนมาตรา 39 ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 219 คณะกรรมการบริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 50 วรรคสอง มาตรา 51 มาตรา 87 มาตรา 88 วรรคหนึ่ง มาตรา 92 มาตรา 96 วรรคสอง มาตรา 106 วรรคสาม มาตรา 108 วรรคหนึ่ง มาตรา 110 มาตรา 111 มาตรา 115 วรรคสาม มาตรา 122 มาตรา 123 มาตรา 125 วรรคสี่ มาตรา 133 วรรคหนึ่ง มาตรา 146 มาตรา 171 หรือมาตรา 202 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 220 คณะกรรมการบริษัทได้มีประชุมตามมาตรา 52 มาตรา 57 มาตรา 133
วรรคสอง มาตรา 134 วรรคสอง มาตรา 170 มาตรา 177 หรือมาตรา 201 ต้องระวังโทษ
ปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 221 คณะกรรมการบริษัทได้ฝ่าฝืนมาตรา 56 ต้องระวังโทษจำคุกไม่
เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 222 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 68 วรรคสอง หรือมาตรา 162 วรรคสอง ต้อง
ระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือสองเท่าของมูลค่าหุ้นหรือหุ้นกู้
สุดแต่จำนวนใดจะมากกว่า

มาตรา 223 ผู้ใดมิจดตั้งบริษัทคนใดฝ่าฝืนมาตรา 70 วรรคสอง ต้องระวังโทษ
ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือสองเท่าของมูลค่าหุ้นที่โอน สุดแต่จำนวนใดจะมากกว่า

มาตรา 224 บริษัทได้มีประชุมตามมาตรา 74 มาตรา 75 วรรคหนึ่ง มาตรา 106
วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 165 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา 225 บริษัทได้ฝ่าฝืนมาตรา 79 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท
หรือสองเท่าของมูลค่าหุ้นที่ถือหรือรับจำนวนไว้ สุดแต่จำนวนใดจะมากกว่า

มาตรา 226 ผู้ใดยอมรับเป็นกรรมการโดยรู้อยู่ว่าตนขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา
81 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 227 ประธานกรรมการบริษัทได้มีประชุมตามมาตรา 94 วรรคสองหรือ
มาตรา 95 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 228 บริษัทได้ฝ่าฝืนมาตรา 101 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท
หรือสองเท่าของจำนวนเงินที่ให้กู้ยืม สุดแต่จำนวนใดจะมากกว่า

มาตรา 229 บริษัทได้มีประชุมตามมาตรา 119 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสอง
แสนบาทและปรับเป็นรายวันอีกวันละสองพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติถูกต้อง

มาตรา 230 บริษัทได้มีประชุมตามมาตรา 120 มาตรา 121 หรือมาตรา 150
ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 231 คณะกรรมการบริษัทได้แสดงรายการตามมาตรา 124 (3) (4) หรือ
(6) ไม่ครบถ้วนหรือไม่ตรงกับความจริง ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 232 กรรมการบริษัทคนใดแสดงรายการตามมาตรา 124 (5) ไม่ครบถ้วน
หรือไม่ตรงกับความจริง ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 233 ผู้ใดยอมรับเป็นผู้สอบบัญชีโดยรู้อยู่ว่าตนขาดคุณสมบัติตามมาตรา
131 ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 234 บริษัทใดไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามคำสั่งของนายทะเบียน ซึ่งสั่งตามมาตรา 145 (3) ต้องระวังโภชปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา 235 ผู้ชำระบัญชีผู้ได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 180 (2) (3) หรือ (6) มาตรา 189 หรือมาตรา 192 ต้องระวังโภชปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 236 ผู้ชำระบัญชีผู้ได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 180 (7) มาตรา 181 หรือมาตรา 183 วรรคสอง ต้องระวังโภชปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 237 ผู้ชำระบัญชีผู้ได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 185 มาตรา 186 มาตรา 190 วรรคหนึ่ง มาตรา 194 มาตรา 195 มาตรา 196 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือมาตรา 198 ต้องระวังโภชปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 238 ผู้สอบบัญชีผู้ได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 185 วรรคสอง ต้องระวังโภชปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 239 ผู้ได้ขัดขวางหรือไม่อ่านวิความสะดาวกให้แก่ผู้ตรวจสอบซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 143 หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 209 ต้องระวังโภชจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 240 ผู้ได้ใช้ชื่อหรือยื่ห้อซึ่งมีอักษรไทยว่า “บริษัท มหาชน จำกัด” “บริษัท” หรือ “จำกัด (มหาชน)” หรือ “บมจ.” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งมีความหมายดังกล่าวประกอบในจดหมาย ประกาศ ใบแจ้งความ ใบสั่งของ ใบเสร็จรับเงิน หรือเอกสารอย่างอื่น เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท โดยมิได้เป็นบริษัท เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัท หรือหนังสือซื้อช่วนให้ซื้อหุ้น ต้องระวังโภชปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา 241 ผู้ถือหุ้นคนใดรับหรือยอมจะรับประโยชน์เป็นพิเศษสำหรับตนหรือผู้อื่น เพื่อเป็นการตอบแทนในการที่จะลงคะแนนเสียง หรือลงคะแนนเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ต้องระวังโภชปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ผู้ได้ให้หรือสัญญาว่าจะให้ประโยชน์เป็นพิเศษแก่ผู้ถือหุ้นเพื่อเป็นการตอบแทนในการที่ผู้ถือหุ้นนั้นจะลงคะแนนเสียงหรือลงคะแนนเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท ต้องระวังโภชเช่นเดียวกัน

มาตรา 242 กรรมการหรือผู้ชำระบัญชีของบริษัทใด โดยทุจริต แสดงออกซึ่งความเห็นหรือปกปิดความจริงต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นในเรื่องฐานะการเงินของบริษัทนั้น ต้องระวังโภชปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา 243 บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทได้กระทำการ

หรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อตนเองหรือผู้อื่น อันเป็นการเสียหายแก่บริษัทนั้น ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา 244 บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทได้ กระทำหรือยินยอมให้กระทำการดังต่อไปนี้

(1) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดตอน หรือปลอมบัญชี เอกสาร หรือหลักประกันของบริษัทหรือที่เกี่ยวกับบริษัท หรือ

(2) ลงข้อความเท็จหรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของบริษัทหรือที่เกี่ยวกับบริษัท

ถ้ากระทำหรือยินยอมให้กระทำเพื่อลงให้บริษัทหรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 245 ผู้ใดโฆษณาโดยอ้างถึงบุคคล ตำแหน่งหน้าที่ บัญชี รายงาน หรือกิจการอันเกี่ยวกับบริษัทอันเป็นเท็จในสาระสำคัญ หรือปกปิดข้อความอันเป็นสาระสำคัญเพื่อ

(1) ลงผู้มีส่วนได้เสียในบริษัทนั้นให้ขาดประโยชน์อันควรได้จากบริษัทนั้น หรือ

(2) จูงใจบุคคลให้เข้าเป็นผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วน ให้มอบหมายหรือให้ส่งทรัพย์สินให้แก่บริษัทนั้น หรือให้เข้าเป็นผู้ค้ำประกันหรือให้กรรภ์สินเป็นประกันบริษัทนั้น

ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 246 ผู้ใดเข้าร่วมในที่ประชุมจัดตั้งบริษัทหรือในที่ประชุมผู้ถือหุ้น และลงคะแนนออกเสียงหรือลงคะแนนเสียงโดยลงว่าตนเป็นผู้จองหุ้น ผู้ถือหุ้นหรือผู้มีสิทธิออกเสียงแทนผู้จองหุ้นหรือผู้ถือหุ้น ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ผู้ใดให้อุปกรณ์แก่กระทำการกระทำความผิดในวรรคหนึ่ง โดยส่งมอบเอกสารแสดงการจองหุ้นหรือใบหุ้น ซึ่งได้ใช้เพื่อการดังกล่าวแล้ว ต้องระหว่างโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา 247 ผู้ใดโดยทุจริตกำหนดค่าทรัพย์สินหรือสิ่งที่นำมาชำระเป็นค่าหุ้นสูงกว่ามูลค่าที่แท้จริง ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา 248 ผู้ใดได้ล่วงรู้กิจการของบริษัทใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติสัยของบริษัทจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยออกจากตามอำนาจหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวน หรือการพิจารณาคดี ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 249 ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราช-

บัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้แทนนิติบุคคลเป็นผู้กระทำการผิด และต้องระวังโทษเช่นเดียวกับนิติบุคคลนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นเป็นใจกับการกระทำการผิดนั้น หรือได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

มาตรา 250 ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้กระทำการผิด และถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่ากรรมการทุกคนเป็นผู้กระทำการผิด และต้องระวังโทษเช่นเดียวกับบริษัทนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นเป็นใจกับกรรมการอื่น หรือได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

มาตรา 251 ในกรณีที่คณะกรรมการเป็นผู้กระทำการผิด ให้ถือว่ากรรมการทุกคนเป็นผู้กระทำการผิด เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นเป็นใจกับกรรมการอื่นหรือได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

บทเฉพาะกาล

มาตรา 252 ภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้มีผล บริษัทเอกชนใดประกอบธุรกิจอยู่แล้วในวันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา และขอจดทะเบียนแบบสภาพเป็นบริษัทด้วยพระราชบัญญัตินี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนแบบสภาพ

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) แบบพิมพ์และแบบคำขอ	ฉบับละ	5 บาท
(2) การจดทะเบียนหนังสือบวคริณฑ์สนธิบริษัท		
ทุกจำนวนเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดไว้ เศษของ 1,000,000 บาท ให้คิดเป็น 1,000,000 บาท แต่เมื่อร่วมกัน แล้วไม่เกิน	1,000 บาท	
	10,000 บาท	
(3) การจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบวคริณฑ์สนธิเพื่อเพิ่มทุน ก่อนจด ทะเบียนเป็นบริษัท		
ทุกจำนวนเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดเพิ่มขึ้น เศษของ 1,000,000 บาท ให้คิดเป็น 1,000,000 บาท แต่เมื่อร่วมกันแล้วไม่เกิน	1,000 บาท	
	10,000 บาท	
(4) การจดทะเบียนบริษัทและการจดทะเบียนแปลงสภาพบริษัทเอกสาร		
ทุกจำนวนเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดไว้ เศษของ 1,000,000 บาท ให้คิดเป็น 1,000,000 บาท แต่เมื่อร่วมกันแล้วไม่เกิน	1,000 บาท	
	10,000 บาท	
(5) การจดทะเบียนเพิ่มทุนบริษัท		
ทุกจำนวนเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท แห่งจำนวนทุนที่กำหนดเพิ่มขึ้น เศษของ 1,000,000 บาท ให้คิดเป็น 1,000,000 บาท แต่เมื่อร่วมกันแล้วไม่เกิน	1,000 บาท	
	10,000 บาท	
(6) การจดทะเบียนลดทุนบริษัท		200 บาท
(7) การจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบวคริณฑ์สนธิบริษัท		
นอกจากรายเพิ่มทุนตาม (3)	100 บาท	
(8) การจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของบริษัท		100 บาท
(9) การจดทะเบียนตั้งกรรมการใหม่	คนละ	100 บาท
(10) การจดทะเบียนหนังสือเชื้อชวนให้ซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้		100 บาท
(11) การจดทะเบียนออกหุ้นกู้		
ทุกจำนวนเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท	500 บาท	
เศษของ 1,000,000 บาท ให้คิดเป็น 1,000,000 บาท แต่เมื่อร่วมกันแล้วไม่เกิน	10,000 บาท	

(12) การจดทะเบียนความบริษัท		4,000 บาท
(13) การจดทะเบียนเลิกบริษัท		100 บาท
(14) การจดทะเบียนเรื่องอื่น ๆ	เรื่องละ	100 บาท
(15) การออกใบสำคัญหรือใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน	ฉบับละ	50 บาท
(16) การตรวจสอบเอกสารของแต่ละบริษัท	ครั้งละ	20 บาท
(17) การขอสำเนาหรือขอให้ถ่ายเอกสารพร้อมทั้งคำรับรอง	หน้าละ	50 บาท
(18) การรับรองข้อความในทะเบียน	เรื่องละ	20 บาท
(19) ค่าธรรมเนียมในการออกเอกสารต่าง ๆ ตามข้อบังคับของบริษัท ครั้ง/ฉบับ/หน้าละ		10 บาท

ข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.

“1. มาตรา 15 ได้บัญญัติว่าในจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทมหาชนฯ ต้องมีผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดากันหนึ่ง ถือหุ้นไม่เกินร้อยละสูงสุดหกของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด ถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด ส่วนผู้ถือหุ้นที่เหลือ (ถ้ามี) รายหนึ่ง ให้ถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด ซึ่งแตกต่างกับประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ สำหรับคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พิจารณาปรับหลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน หรือหลักทรัพย์รับอนุญาต และพิจารณาเพิกถอนการเป็นหลักทรัพย์ดังกล่าว (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2521 ซึ่งกำหนดว่าต้องมีผู้ถือหุ้นสามัญถือหุ้นรวมกันเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละยี่สิบห้าของทุนจดทะเบียนทั้งหมด และในแต่ละรายต้องถือหุ้นไม่เกินร้อยละสูงสุดหกของทุนจดทะเบียนทั้งหมด สำหรับบริษัทจดทะเบียน และต้องมีผู้ถือหุ้นสามัญถือหุ้นรวมกันเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละยี่สิบของทุนจดทะเบียนทั้งหมด และในแต่ละรายต้องถือหุ้นไม่เกินร้อยละสูงสุดหกห้าของทุนจดทะเบียนทั้งหมด สำหรับบริษัทรับอนุญาต ฉะนั้น เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ควรแก้ไขประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าวให้สอดคล้องกับจำนวนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย นอกจากนี้ควรให้สิทธิและประโยชน์แก่บริษัทมหาชนฯ เท่ากันกับที่ได้ให้แก่บริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาตแล้ว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งบริษัทมหาชนฯ มากขึ้น”

2. ในการอนุญาตให้ออกซึ่งประกอบกิจการอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน กิจการอันเกี่ยวกับสาธารณูปโภคหรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย ควรกำหนดให้กระทำได้แต่ในรูปบริษัทมหาชนฯ แต่เนื่องจากกิจการเหล่านี้บางประเทศอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายพิเศษแล้ว เช่น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2510 ฉะนั้น กิจการใดที่รัฐบาลพิจารณาเห็นสมควรให้จัดตั้งขึ้นในรูปบริษัทมหาชน ถ้ากิจการนั้นมีกฎหมายใช้บังคับเฉพาะอยู่แล้ว ควรรับคำแนะนำในการพิจารณาแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ ส่วนกิจการใดที่ยังไม่มีกฎหมายพิเศษบัญญัติไว้ ควรกำหนดโดยตราเป็นพระราชบัญญัติตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515”

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 9)

พ.ศ. 2521

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2521”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 1096 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 1096 อันว่าบริษัทจำกัดนั้น คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยแบ่งทุนเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่า ๆ กัน โดยมีผู้ถือหุ้นไม่ถึงหนึ่งร้อยคนรวมทั้งนิติบุคคล (ถ้ามี) และผู้ถือหุ้นดังกล่าวต่างรับผิดชอบเดียวกันเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังสั่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ

ในการนับจำนวนผู้ถือหุ้นตามวาระหนึ่ง ถ้ามีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปถือหุ้นเดียว ร่วมกัน ให้นับเป็นผู้ถือหุ้นหนึ่งคน”

มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 1097 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา 1096 ทวิ บริษัทใดซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีผู้ถือหุ้นไม่ถึงหนึ่งร้อยคน แต่ภายหลัง มีผู้ถือหุ้นดังตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป ต้องดำเนินการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด หรือลดจำนวนผู้ถือหุ้นให้เหลือไม่ถึงจำนวนดังกล่าวภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่บริษัทนั้นมีผู้ถือหุ้นเกินจำนวนดังกล่าว

ในการนับบริษัทไม่ปฏิบัติตามวาระหนึ่ง ให้หมายเหตุเป็นมืออำนาจสั่งให้บริษัทปฏิบัติให้ถูกต้องตามวาระหนึ่งภายในเวลาอันสมควรหรือจะร้องขอให้ศาลมั่นใจว่าบริษัทได้

เมื่อมีการร้องขอให้ศาลมั่นใจว่าบริษัทได้ดำเนินการตามวาระหนึ่งภายในเวลาที่กำหนด แต่ไม่เกินหนึ่งปีแทนการสั่งเลิกบริษัทก็ได้

ความในมาตรานี้ มิให้นำมาใช้บังคับในกรณีที่จำนวนผู้ถือหุ้นได้เพิ่มขึ้น เพราะเหตุการรับมรดก”

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 1102 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 1102 ห้ามมิให้ชีวนประชานประชาชนให้เชื้อหุ้น”

มาตรา 6 ให้ยกเลิกมาตรา 1103 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความในมาตรา 1222 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 1222 บรรดาหุ้นที่ออกใหม่นั้น ต้องเสนอให้แก่ผู้ถือหุ้นทั้งหลายตามส่วนจำนวนหุ้นซึ่งเขาก็ถืออยู่”

คำเสนอเช่นนี้ ต้องทำเป็นหนังสือบอกรกล่าวไปยังผู้ถือหุ้นทุก ๆ คน ระบุจำนวนให้ทราบว่าผู้นั้นชอบที่จะซื้อได้กี่หุ้น และให้กำหนดวันว่า ถ้าพ้นวันนั้นไปมิได้มีคำสอนของมาแล้ว จะถือว่าเป็นอันไม่รับซื้อ

เมื่อวันที่กำหนดล่วงไปแล้วก็ หรือผู้ถือหุ้นได้บอกมาว่าไม่รับซื้อหุ้นนั้นก็ กรรมการจะเอาหุ้นเช่นนั้นขายให้แก่ผู้ถือหุ้นคนอื่นหรือจะรับซื้อไว้เองก็ได้”

มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 1223 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 1223 หนังสือบอกรกล่าวที่เสนอให้ผู้ถือหุ้นซื้อหุ้นใหม่นั้น ต้องลงวันเดือนปีและลายมือชื่อของกรรมการ”

มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในมาตรา 1229 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 1229 บริษัทจะออกหุ้นกู้ไม่ได้”

มาตรา 10 ภายใต้บังคับมาตรา 11 ให้ยกเลิกมาตรา 1230 มาตรา 1231 มาตรา 1232 มาตรา 1233 มาตรา 1234 และมาตรา 1235 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 11 การเสนอขายหุ้นและหุ้นกู้ต่อประชาชนที่ได้มีการจดทะเบียนหนังสือชีวน หนังสือบอกรกล่าวป่าวร้อง หรือหนังสืออย่างอื่นในการซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้โดยถูกต้องตามกฎหมายในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้คงดำเนินการต่อไปได้ถูกไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำมาตรา 1230 มาตรา 1231 มาตรา 1232 มาตรา 1233 มาตรา 1234 และมาตรา 1235 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับจนกว่าจะพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

มาตรา 12 บริษัทได้จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีผู้ถือหุ้นตั้งแต่นี้เป็นต้นมาเพิ่มขึ้นถึงหนึ่งร้อยคนขึ้นไป ภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงเป็นบริษัทด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต่อไป

มาตรา 13 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ

พ.ศ. 2499

กฎหมายพอกุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2499
เป็นปีที่ 11 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิเสียใหม่

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้ (หมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด)

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2500 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดใด ในกรณีใช้ชื่อในดวงตรา ป้ายชื่อหนังสือออกกล่าว ป่าวร้อง จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่น เกี่ยวกับธุรกิจของห้างหุ้นส่วน

(1) ถ้าเป็นอักษรไทย ไม่ใช่คำว่า “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิตบุคคล” หรือ “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” ประกอบชื่อ แล้วแต่กรณี

(2) ถ้าเป็นอักษรต่างประเทศ ไม่ใช่คำซึ่งมีความหมายว่า “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิตบุคคล” หรือ “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” ตามประกาศของกระทรวงเศรษฐกิจการประกอบชื่อแล้วแต่กรณี

ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 4 ผู้ใดใช้ชื่อหรือย่อห้อซึ่งมีอักษรไทยประกอบว่า “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล” หรือ “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งมีความหมายดังกล่าว ประกอบในดวงตรา ป้ายชื่อ หนังสือบอกรถล่วงป่าวร้อง จดหมาย ในแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่น เกี่ยวกับธุรกิจ โดยมิได้เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการตั้งห้างหุ้นส่วน ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท กับการตั้งห้างหุ้นส่วน ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาท จนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา 5 บริษัทจำกัดใด นอกจากรนาการ ในกรณีใช้ชื่อในดวงตราป้ายชื่อ หนังสือบอกรถล่วงป่าวร้อง จดหมาย ในแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจของ บริษัท

- (1) ถ้าเป็นอักษรไทย “ไม่ใช่คำว่า “บริษัท” ไว้หน้าชื่อ และ “จำกัด” ไว้ท้ายชื่อ
- (2) ถ้าเป็นอักษรต่างประเทศ “ไม่ใช่คำซึ่งมีความหมายว่า “บริษัท จำกัด” ตาม ประกาศของกระทรวงเศรษฐกิจการประกอบชื่อ

ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาท จนกว่า จะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 6 ผู้ใดใช้ชื่อหรือย่อห้อซึ่งมีอักษรไทยประกอบว่า “บริษัทจำกัด” “บริษัท” หรือ “จำกัด” หรืออักษรต่างประเทศ ซึ่งมีความหมายดังกล่าวประกอบในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ในแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจโดยมิได้เป็นบริษัทจำกัด เว้นแต่ เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการตั้งบริษัท หนังสือซึ่ชวนให้เข้าชื่อหุ้นหรือ หนังสือบอกรถล่วงป่าวร้อง ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ห้าสิบบาท จนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา 7 บริษัทจำกัดใดไม่เอาหุ้นซึ่งรับแล้วออกขายทอดตลาด “ไม่หักใช้ค่าหุ้น ที่เรียกกับดอกเบี้ยค้างชำระ หรือไม่ส่งคืนเงินเหลือให้แก่ผู้ถือหุ้นตามมาตรา 1125 แห่งประ มวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 8 บริษัทจำกัดใดไม่ทำใบหุ้นมอบให้เป็นคู่มือแก่ผู้ถือหุ้น หรือเรียกค่า ธรรมเนียมเกินกว่าที่กำหนดไว้ตามมาตรา 1127 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 9 บริษัทจำกัดโดยอกใบหุ้นออกให้แก่ผู้ถือ โดยฝ่าฝืนมาตรา 1134 แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือออกใบหุ้นภัย ออกให้แก่ผู้ถือ โดยฝ่าฝืนมาตรา 1234 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 10 บริษัทจำกัดได้ไม่มีสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น ตามมาตรา 1138 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 11 บริษัทจำกัดได้ไม่รักษาสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น หรือเมื่อผู้ถือหุ้นร้องขอไม่เปิดสมุดทะเบียนให้ผู้ถือหุ้นดูตามมาตรา 1139 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 12 บริษัทจำกัดได้เป็นเจ้าของถือหุ้นของตนเอง หรือรับจำนำหุ้นของตนเอง โดยฝ่าฝืนมาตรา 1143 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 13 บริษัทจำกัดได้ไม่จดทะเบียนตามมาตรา 1146 มาตรา 1157 มาตรา 1228 มาตรา 1239 หรือมาตรา 1241 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 14 บริษัทจำกัดได้ไม่มีสำนักงานบูกหงส์เบียน หรือไม่ส่งคำบอกรถล่าตามมาตรา 1148 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 15 บริษัทจำกัดได้ลงพิมพ์หรือแสดงจำนวนเดือนทุนของบริษัท โดยฝ่าฝืนมาตรา 1149 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 16 บริษัทจำกัดได้ ไม่เรียกประชุมตามมาตรา 1171 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 17 บริษัทได้ไม่ลงพิมพ์โฆษณาคำบอกรถล่าไว้เรียกประชุมใหญ่ ไม่ส่งคำบอกรถล่าวไปยังผู้ถือหุ้น หรือไม่ระบุสถานที่ วัน เวลา และสภาพแห่งกิจการที่จะได้ประชุม ปรึกษาภันในคำบอกรถล่าวมาตรา 1175 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 18 บริษัทจำกัดได้

- (1) ไม่ทำบัญชีงบดุลตามมาตรา 1196 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- (2) ไม่จัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบงบดุล ไม่นำบัญชีงบดุลเสนอเพื่อนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ไม่ส่งสำเนางบดุล หรือไม่มีสำหรับงบดุล ตามมาตรา 1197 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ
- (3) ไม่จำหน่ายสำเนางบดุลแก่ผู้ถือหุ้นตามมาตรา 1199 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 19 บริษัทจำกัดได้จ่ายเงินบัน砀โดยฝ่าฝืนมาตรา 1201 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือแจกเงินบัน砀โดยฝ่าฝืนมาตรา 1202 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

เงินใด ๆ ที่จ่ายหรือแจก ให้แก่ผู้ถือหุ้นในฐานะเป็นผู้ถือหุ้น นอกจากเงินค่าหุ้นให้ถือว่าเป็นเงินบัน砀ตามมาตราหนึ่ง

มาตรา 20 บริษัทจำกัดได้ไม่บอกล่าวว่าจะบัน砀อย่างใด ๆ อันได้อันญาตให้จ่ายตามมาตรา 1204 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 21 บริษัทจำกัดได้ไม่เสนอบรรดาหุ้นที่ออกใหม่ ให้แก่ผู้ถือหุ้นตามมาตรา 1222 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 22 บริษัทจำกัดได้ไม่โฆษณาหรือไม่มีหนังสือบอกกล่าวความประสงค์จะลดทุนตามมาตรา 1226 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือจัดการลดทุนโดยฝ่าฝืนมาตรา 1226 วรรค 3 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 23 บริษัทจำกัดได้ออกหุ้นกู้โดยฝ่าฝืนมาตรา 1230 หรือมาตรา 1232 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 24 บริษัทจำกัดได้ไม่โฆษณา หรือไม่ส่งคำบอกร่างให้ทราบรายการที่ประสงค์จะควบบริษัทเข้ากันตามมาตรา 1240 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือจัดการควบบริษัทเข้าด้วยกันโดยฝ่าฝืนมาตรา 1240 วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 25 ในกรณีที่บริษัทจำกัดได้กระทำการผิดตามมาตรา 7 ถึงมาตรา 24 กรรมการของบริษัทนั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 26 กรรมการได้ของบริษัทจำกัด ไม่ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น และผู้ที่ขาดจากการเป็นผู้ถือหุ้นตามมาตรา 1139 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 27 กรรมการได้ของบริษัทจำกัด ไม่เรียกประชุมวิสามัญตามมาตรา 1172 วรรคสอง หรือมาตรา 1174 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 28 กรรมการได้ของบริษัทจำกัด

(1) ไม่ส่งสำเนางบดุลตามมาตรา 1199 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(2) ไม่จัดให้ถือบัญชีตามมาตรา 1206 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ

(3) ไม่จัดให้จดบันทึก หรือไม่เก็บรักษาสมุด ตามมาตรา 1207 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 29 กรรมการได้ของบริษัทจำกัดโดยชอบด้วยสืบช่วง หนังสือมอบกล่าวป่าวร้อง หรือหนังสืออย่างอื่น โดยฝ่ายมาตรา 1223 หรือมาตรา 1233 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 30 ผู้ถือหุ้นใด รับหรือยอมจะรับประโยชน์เป็นพิเศษสำหรับตน หรือผู้อื่น เพื่อเป็นการตอบแทนในการที่จะลงคะแนนเสียง หรือองค์การลงคะแนนเสียงในที่ประชุมใหญ่ของบริษัทจำกัด ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้ใดให้หรือสัญญาว่าจะให้ประโยชน์เป็นพิเศษแก่ผู้ถือหุ้น เพื่อเป็นการตอบแทนในการที่ผู้ถือหุ้นนั้นจะลงคะแนนเสียงหรือองค์การลงคะแนนเสียงในที่ประชุมใหญ่ของบริษัทจำกัด ต้องระวังโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา 31 ผู้สอบบัญชีได้ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด รับรองงบดุลหรือบัญชีอื่นใดอันไม่ถูกต้อง หรือทำรายงานเท็จ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 32 ผู้ชำระบัญชีได้ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด ไม่กระทำการตามมาตรา 1253 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินแปดพันบาท

มาตรา 33 ผู้ชำระบัญชีได้ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด ไม่จดทะเบียนตามมาตรา 1254 มาตรา 1258 มาตรา 1262 หรือมาตรา 1270 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 34 ผู้ชำระบัญชีได้ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด ไม่ร้องขอต่อศาลตามมาตรา 1266 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 35 ผู้ชำระบัญชีได้ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด

(1) ไม่ทำงบดุล หรือไม่เรียกประชุมใหญ่ตามมาตรา 1255 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(2) "ไม่ทำรายงาน หรือไม่เปิดเผยรายงานตามมาตรา 1267 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(3) "ไม่ทำรายงาน "ไม่เรียกประชุมใหญ่ หรือไม่ซี้แจงกิจกรรมตามมาตรา 1270 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ

(4) "ไม่มอบบัญชีและเอกสารตามมาตรา 1271 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 36 ผู้ชำระบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด ไม่เรียกประชุมใหญ่ ไม่ทำรายงาน หรือไม่แกล้งตามมาตรา 1268 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 37 ผู้ชำระบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด แบ่งคืนทรัพย์สินโดยฝ่าฝืนมาตรา 1269 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 38 กรรมการหรือผู้ชำระบัญชีของบริษัทจำกัด โดยทุจริต แสดงออกชี้ความเท็จ หรือปักปิดความจริงต่อที่ประชุมใหญ่ในเรื่องฐานะการเงินของบริษัทนั้น ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 39 บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด เอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินอันนิติบุคคลดังกล่าวจำนำไว้ ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับจำนำ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 40 บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด รู้ว่าเจ้าหนี้ของนิติบุคคลดังกล่าว หรือเจ้าหนี้ของบุคคลอื่นซึ่งจะใช้สิทธิของเจ้าหนี้ของนิติบุคคลดังกล่าว บังคับการชำระหนี้จากนิติบุคคลดังกล่าว ใช้หรือน่าจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้

(1) ย้าย ซ่อน หรือโอนให้แก่ผู้อื่นซึ่งทรัพย์สินของนิติบุคคลดังกล่าว หรือ

(2) แกล้งให้นิติบุคคลดังกล่าวเป็นหนี้ซึ่งไม่เป็นความจริง

ถ้าได้กระทำเพื่อมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 41 บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด กระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคลดังกล่าว ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 42 บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนจะกระเบียด ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด กระทำ หรือยินยอมให้กระทำการดังต่อไปนี้

(1) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดถอน หรือปลอมบัญชีเอกสาร หรือ หลักประกันของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือที่เกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือ

(2) ลงข้อความเท็จ หรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือที่เกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท

ถ้ากระทำการหรือยินยอมให้กระทำการเพื่อลวงให้ห้างหุ้นส่วน บริษัท ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 43 ผู้ได้โฆษณาชวนให้เข้าซื้อหุ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา 1102 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 44 ผู้เริ่มก่อการได้โฆษณาหนังสือซื้อขายหนังสืออนุญาติไว้ หรือ หนังสืออย่างอื่น โดยฝ่าฝืนมาตรา 1103 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินแปดพันบาท

มาตรา 45 ผู้ได้โฆษณาหนังสือซื้อขาย หนังสืออนุญาติไว้ป่าวร้อง หรือหนังสือ อย่างอื่น เพื่อชวนให้เข้าซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ก่อนได้จะกระเบียดหนังสือนั้น ๆ ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

มาตรา 46 ผู้ได้โฆษณาโดยอ้างถึงบุคคล ตำแหน่งหน้าที่ บัญชี รายงาน หรือ กิจการอันเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจะกระเบียด ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด อันเป็นเท็จ ในสารสำคัญ หรือปกปิดข้อความอันเป็นสารสำคัญ เพื่อ

(1) ลวงผู้มีส่วนได้เสียในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นให้ขาดประโยชน์อันควรได้จาก หุ้นส่วน หรือบริษัทนั้น หรือ

(2) จูงใจบุคคลให้เข้าเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น ให้มอบหมายหรือให้สั่งทรัพย์สิน ให้แก่ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น หรือให้เข้าเป็นผู้ค้ำประกันหรือให้ทรัพย์สินเป็นประกันห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น

ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 47 ผู้ได้เข้าร่วมในที่ประชุมตั้งบริษัทจำกัด หรือในที่ประชุมใหญ่ของ

บริษัทจำกัด และลงคะแนนออกเสียงหรือลงคะแนนออกเสียง โดยลงว่าด้วยเป็นผู้เข้าชื่อชื่อหุ้น ผู้ถือหุ้น หรือผู้มีสิทธิออกเสียงแทนผู้เข้าชื่อชื่อหุ้น หรือผู้ถือหุ้น ต้องระหว่างโถฉะปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้ได้ให้อุปการะแก่การกระทำการผิดดังกล่าวในวรรคหนึ่ง โดยส่งมอบเอกสารแสดงการเข้าชื่อชื่อหุ้น หรือใบหุ้น ซึ่งได้ใช้เพื่อการดังกล่าวแล้ว ต้องระหว่างโถฉะเช่นเดียวกัน

มาตรา 48 ผู้ได้โดยทุจริต กำหนดค่าแรงงาน หรือทรัพย์สินที่นำมาลงในห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด แทนเงินค่าหุ้นให้สูงกว่ามูลค่าที่แท้จริง ต้องระหว่างโถฉะปรับไม่เกินห้าพันบาท

หมวด 2

ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ

มาตรา 49 ผู้ได้ใช้ชื่อชื่อมืออักษรไทยประกอบว่า “สมาคม” ในดวงตรา ป้ายชื่อจดหมาย ใบแจ้งความหรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจโดยมิได้เป็นสมาคม เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการตั้งสมาคม ต้องระหว่างโถฉะปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาท จนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา 50 ผู้ได้ใช้ชื่อชื่อมืออักษรไทยประกอบว่า “มูลนิธิ” ในดวงตรา ป้ายชื่อจดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจโดยมิได้เป็นมูลนิธิ ต้องระหว่างโถฉะปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาทจนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา 51 สมาคมได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคม โดยฝ่ายนิติบัญญัติ 1283 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือไม่ส่งสำเนาข้อบังคับที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมใหม่ตามมาตรา 1283 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโถฉะปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 52 สมาคมได้ไม่แจ้งการเปลี่ยนตัวบุคคล ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นผู้จัดการสมาคมแก่นายทะเบียนตามมาตรา 1284 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโถฉะปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 53 สมาคมได้ไม่ยอมให้สมาชิกของสมาคมตรวจตราความเป็นอยู่แห่งกิจการ และทรัพย์สินของสมาคม ตามมาตรา 1287 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโถฉะปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 54 สมาคมได้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 1291 ทวี วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระหว่างโถฉะปรับไม่เกินสองพันบาท